

ȘTIUCA

Sediul consiliului local: Știuca nr. 111, telefon 0256/335937; fax 0256/335711;

Coordonate:

45°34'17" lat. N;
21°58'53" long. E;

Repere istorice:

-1585 - prima atestare documentară a teritoriului unui sat părăsit (prediu), **terra Stukath**;

-1635 - 1638 - este amintit satul **Zgribești**, legat de numele unui mic nobil, nemeșul **Ioan Zgriba**, urmașul lui **Mihai Zgriba**, și el amintit în documente la secolul al XVI-lea;

-1785 - coloniștii germani reîntemeiază Stukath-ul sub numele de **Ebendorf**, fiind folosit uneori și numele de **Dombovicza**;

-este înființată prima școală confesională în limba germană;

-1810 - biserica romano-catolică din Știuca a fost ridicată pe cheltuiala unui anume baron Bruckenthal;

-1815 - Regele habsburg **Francisc I** donează satul Zgribești prințului **Klemens von Metternich**, dar care-l păstrează doar pentru puțin timp, moșia și așezarea revenind administrației financiare austriece;

-1892 - la Zgribești funcționa un cor bărbătesc;

-1924 - comuna Știuca avea 887 de locuitori;

1936 - Știuca avea 208 case, școală primară, societate culturală, monument al eroilor; -satul Zgribești avea 190 de case, școală primară, cor bărbătesc (din 1892), bibliotecă comunală;

1969 - în Dragomirești se așază primele familii de ucraineni, fenomen masiv după 1991;

-2002 - comuna Știuca avea 1 776 de locuitori;

-2005 - este construită o nouă școală la Știuca și se termină rețeaua de alimentare cu apă la Dragomirești;

-2006 - în comuna Știuca se ridică o nouă primărie, cu etaj; este terminată alimentarea cu apă la Oloșag;

-2007 - este construită o grădiniță de copii și

școală cu clasele

I-IV la Dragomirești;

-2008 - populația din comuna Știuca avea o medie de vârstă de 33 de ani;

-2010 - este asfaltat drumul Știuca-Dragomirești și este introdusă rețeaua de alimentare cu apă în satul Zgribești;

Populația stabilă la 1 ianuarie 2010 - total: 1 818 persoane, din care:

- masculină = 935 de persoane

- feminină = 883 de persoane

Numărul locuințelor la 1 ianuarie 2010: 634

Sate componente:

Știuca, Dragomirești (1439, Dragomorfalva), Oloșag (1437, „Kenezius de Oloșag”, „Satul românilor”), Zgribești (1584, Zgribești).

Instituții școlare: Școala cu clasele I-VIII: Știuca; Școli primare cu clasele I-IV: Dragomirești, Oloșag și Zgribești; Grădinițe cu program normal: Știuca, Dragomirești, Oloșag și Zgribești;

Instituții sanitare: Cabinet medical: Știuca; Cabinet stomatologic: Știuca; Punct farmaceutic uman: Știuca; Circumscripție sanitar-veterinară: Știuca;

Instituții culturale: Cămine culturale: Știuca, Dragomirești, Oloșag și Zgribești; Biblioteca: Știuca;

Biserici: Biserica romano-catolică: Știuca (1810-1811); Biserici ortodoxe române: Oloșag (1767)-monument istoric, Dragomirești (1777)-biserică de lemn, monument istoric și Zgribești (1848); Biserici ortodoxe de rit vechi (ucrainean): Știuca (2000) și Dragomirești (2002); Biserică pentecostală: Știuca (1995);

Ruga: Știuca (2 august); Oloșag (15 august -Sfânta Maria Mare) și Zgribești (29 septembrie).

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI ȘTIUCA

Bejera Vasile	primar	Laver Pavel, consilier	PNL
Boc Ioan	viceprimar	Logoș Gheorghe, consilier	PDL
Benzar Nicolae, consilier	PNL	Miloș Jim Tores, consilier	PNL
Boc Nicolae, consilier	PNL	Pop Mihai, consilier	PNL
Bușu Vasile, consilier	PC	Prială Andrei, consilier	UUR
Cubin Ioan, consilier	PSD	Stanciu Ioan-Dorin, consilier	PSD

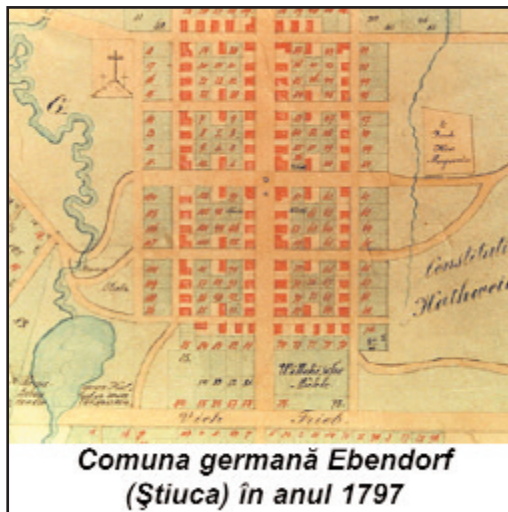
ȘTIUCA

EBENDORF

Localitatea Știuca din județul Timiș s-a numit multă vreme **Ebendorf**, fiind locuită de șvabi aproape două sute de ani, în anul 1986 fiind aniversate două secole de la întemeierea așezării.

Profesorul lugojan **Heinrich Lay** a publicat „Monografia satului Ebendorf din Banat”, (655 de pagini), carte în care sunt adunate date, mărturii, documente de epocă și statistici edificatoare... În anul 1786 la Ebendorf erau ridicate 126 de case, iar în anul 1787 au mai fost făcute alte 65 de case. Primul val de coloniști (742 la număr) a sosit din Germania, Franța, Luxemburg, Ungaria, Croația, Slovacia, Slovenia, Italia, Polonia, dar și din sate ale Banatului, chiar și din Transilvania. În monografia profesorului Laya fiecare familie este trecută cu date complete. La fel, este consemnată lista cu cei 129 de tineri care au servit în armata germană în timpul celei de-a doua conflagrații mondiale, listele celor căzuți pe Frontul de Est, dar și cele cu șvabii deportați în Gulagul sovietic (începând cu luna ianuarie 1945).

Emigrarea șvabilor pe vremea regimului comunist este dovedită în monografie cu statistice elocvente: în anul școlar 1962/63 erau 165 de elevi la școala cu predare în limba germană din Știuca pentru ca în anul școlar 1976/77 numărul acestora să ajungă la doar 9. Diaspora șvăbească nu a uitat însă locurile natale, iar gesturile se dovedesc, nu o dată, extrem de generoase. Doi fii ai comunei Știuca (Ebendorf), **Adolf Sutschek** și **Philipp**

Müller, trăitori în Germania, au sprijinit deschiderea în comună a unui cabinet stomatologic modern, o investiție de peste un miliard de lei vechi. Parte a lucrărilor de amenajare a cabinetului au fost realizate prin contribuția locuitorilor comunei Știuca, iar instalația electrică, de apă și canalizare, materiale de construcție, lucrările exterioare, căile de acces și locurile de parcare au fost finanțate de către **Philipp Müller**. Scaunul stomatologic, un aparat Röntgen și o parte din instrumentar au fost procurate de **Adolf Sutschek**. Medicii dentiști din comună, **Ana Victoria Sorinka** și **Avian Sorinka**, au dotat prin eforturi proprii cabinetul cu mobilier și cu o parte din aparatura necesară unui act medical eficient.

ULTIMII ȘVABI

În comuna Știuca mai trăia în anul 2008 o singură familie de șvabi veritabili, cea a lui **lakob Ritter**, formată din doamna și domnul Ritter și feciorul lor în vârstă de 35 de ani. Ritterii mai aveau un fiu, dar acesta s-a însurat și a plecat în Germania. În rest, dacă în Știuca mai sunt vreo 10 locuitori de origine germană, însă aceștia au întemeiat familii mixte. Viceprimarul **Ioan Boc**, originar din Oloșag din moși strămoși, povestește: „S-a întâmplat un fenomen interesant de amestec al obiceiurilor între ucrainenii veniți în comună în urmă cu peste 35 de ani și șvabii care,

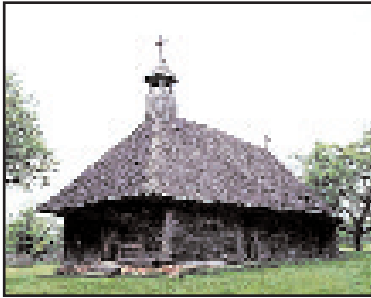
în marea lor majoritate, au emigrat, după anul 1990. Astfel, ucrainenii din Știuca, care sunt ortodocși de rit vechi, sărbătoresc Ruga la 2 august, când la ei e Sfântul Ilie. Au păstrat până azi obiceiul șvăbesc al ridicării în mijlocul satului a unui pom împodobit. Ba, mai mult, de rugă tinerii din comună, ucrainenii și românii, se îmbracă în costum popular șvăbesc și defilează pe străzile așezării ca în vremurile când populația de etnie germană era majoritară în comună.

În anul 2004, peste cincizeci de șvabi s-au întors din Germania pentru a se bucura de rugă împreună cu foștii consăteni, români și ucrainenii”.

ȘTIUCA

BISERICA DE LEMN A UCRAINENILOR

Satul Dragomirești este atestat documentar la anul 1439, când, împreună cu satul vecin Oloșag, face parte din domeniul cetății Jdioara din districtul medieval al Lugojului. La anul 1717 avea 30 de case. Se pare că la începutul secolului al XIX-lea autoritățile administrative comitatense au donat satul prințului Klemens von Metternich, cancelarul Imperiului habsburgic

(foto, dreapta). Acesta ar fi refuzat din motive neclare generoasa donație, înapoiind-o comitatului. Între anii 1970-2000, satul Dragomirești s-a depopulat masiv, iar locul băștinașilor a fost luat de ucrainenii veniți din zona Maramureșului. Aceștia, creștini ortodocși, folosesc ca lăcaș de cult biserica cu hramul „Nașterea Maicii Domnului”. Aceasta a fost construită la 1754 în localitatea cărășană Zorlențul Mare, după cum spune tradiția locului. La începutul secolului al XIX-lea a fost vândută satului Dragomirești. Biserica nu este lipită cu pământ la exterior, ci păstrează lemnul aparent. Picturile din interior aparțin unui anonim de la sfârșitul secolului al XVIII-lea sau începutul veacului al XIX-lea și au fost executate în manieră tradițională. Biserica a fost restaurată în anul 1969. Atunci s-a refăcut acoperișul de șindrilă și s-au efectuat lucrări de subzidire.

„MICA UCRAINĂ”

În proporție covârșitoare, comuna Știuca este locuită de cetățeni români de naționalitate ucraineană, veniți din trei comune din Maramureș: Repedea, Ruscova și Poienii de sub Munte. Primul val de populație de origine ucraineană în comuna Știuca a apărut după anul 1960. Prima dată au venit circa șapte-opt familii. Al doilea val a fost prin anii '80, iar după anul 1990 a ajuns restul maramureșenilor ucraineni. Știuca e cea mai tânără comună din vestul țării, locuitorii ei având o me-

die de vârstă de 33 de ani, iar în reședința de comună chiar de 28,7 ani, la o populație de aproximativ 900 de locuitori. În anul 2008, grădinița era frecventată de 70 de copii în satul Știuca, școala cu clasele I-VIII de 240 de elevi. În jur de 50 de elevi făceau naveta din satele aparținătoare la centrul de comună, iar 25 erau liceeni care făceau naveta către Lugoj.

RUGA DIN OLOȘAG

Viceprimarul Ioan Boc e mândru că în satul său natal Oloșag școala, care ajunsese o ruină la un moment dat și copiii erau nevoiți să învețe în clădirea Căminului cultural, a fost total reparată, are apă curentă și grup sanitar în interior. La fel de mândru e și de parcul din Oloșag, cu peste 300 de metri liniari de alei betonate, cu bănci și ring de dans pentru jocurile de rugă, mai ales că sărbătoarea satului, care are loc de hramul bisericii, la 15 august, de Sfânta Maria, a renăscut ca tradiție în anul 2006, după venirea în sat ca preot paroh a părintelui **Mirel Ciurel**. Preotul cu primarul au deschis ruga. Însoțiți de câte două fete îmbrăcate în costume populare, au plecat de la biserică în parcul cel frumos, acolo unde părintele Ciurel a început sărbătoarea intrând primul în horă.

NOUA PRIMĂRIE

Din anul 2007, comuna Știuca are un nou sediu al Primăriei. Investiția a fost în valoare de circa 400.000 de lei noi (100 000 de euro), jumătate venind de la C.J. Timiș. Noua Primărie este situată în imediata apropiere a noii școli din comună și a Căminului cultural, care a fost renovat și el. Sediul, o clădire cu etaj, cu o suprafață de circa 400 de metri pătrați, cu birouri și sală de consiliu, a fost realizat în doar șase luni, cu forță de muncă din comună.